

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. XXIX. de parochiis & alien. paroch.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](#)

dare, ne quidem ob spem majoris pretii congregandi, ut plures Missæ legantur, idq; regulariter. 2. Posse defunctum liberari ex Purgatorio antequam elemosynæ præstentur, si affectus erogandi ad pœnas debitas exsolvendas sufficiat. 3. Magis dolendum esse de retardantibus voluntatem implere, quam de ipso defuncto, quia illi peccant graviter contra justitiam & charitatem.

AD TIT. XXIX.

De Parochiis & alienis Parochianis.

AD num. 6. in fine adde. Busenb. lib. 1. tratt. 2. cap. 2. dub. 2. Probabile est & in conscientia securum, quod docet Sanch. contra Navarr. Suar. Peregrinos antequam excedant proprio territorio, non teneri implere præcepta, quæ ibi eos deprehendunt, v.g. audire mandatum sacrum, qui ante prandium sit venturus alio, ubi non sit festum. Quia in loco proprio poterat eō usque differre, in alio loco jam desinit obligari. Nec obstat, quod prævidens impedimentum teneatur prævenire, quia id verum, si maneat obligatio præcepti, ait tamen contrariam quampiam suaderi posse.

Idem ibid. dub. 3. Resolvit, quod peregrini & vagi regulariter non teneantur præceptis speci. libus locorum in quibus morantur, quia nec loco nec Superioribus subdit i scilicet regulariter: quia tenentur iis quorum violatio tendere in dominum & injuriam illius loci. Item iis, quæ sunt de contrariis celebrandis. Unde infert: Potest ibi

Missam non audire, non jejunare, si in suo loco Festum, l. jejunium non sit, secluso scandalo &c.

Idem ibid. dub. 4. tenet, quod peregrini non teneantur præceptis juris communis, si non sint in usu in loco, ubi morantur. v. g. Germanus per Hispaniam transiens vesci intellinis.

Ad num. 7. in fine adde. Occasione hujus queri potest de facultate, quiam à iure habent ad populum concionandi Regulares? Resolvit Franc. de Arauxo de stat. Eccles. q. 30. Primo, quod prædicatio hæc non sit actus jurisdictionis Ecclesiasticæ, quia multi concionantur, qui nullam jurisdictionem habent. Neque alicuius Ordinis sacri, vel minoris, quia nullibi Ordo iste requiritur, licet debeat mitti ad Rom. 1. cap. cum ex injuncto de Hæretic. Non obstat. Can. adjicimus XVI. q. 1. Can. pele&is dist. 25. Can. Sancta dist. 92. Quia loquuntur de prædicazione ratione sui officii, qualem habet Episcopus & Sacerdos Curatus. Vel quod prohibetur laicis, non quia est actus Ordinis, sed propter indecentiam, & periculum seminandi errorem. Unde imponitur etiam Clericis non missis pœna excommunicationis ferenda. cap. excommunicamus §. quia verò de Hæreticis, Postiores Canones leguntur de Diacono carente Evangelium in Missa. Ex quo insertur, quod Prædicator possit exercere actum prædicandi absque peccato, licet ipse in peccato mortali constitutus sit, modò sit occultum, nam si est publicum, peccat mortaliter, quia propter scandalum prædicationis impedit. Ita D. Tho.

F

Se

Secundò, Ex commissione Episcopi vel Parochi quivis idoneus minister potest Evangelium more solito prædicare, nisi per statutum Religionis aliud caveatur, ut apud Dominicanos, ubi requiritur Sacerdos, sic etiam constituitur habentibus primam tantum tonsuram.

Tertiò, Regulares ultra' conditiones proprias indigent benedictione Episcopi Dicēt, ut prædicens Ecclesiis suorum Ordinum, ut in aliis egeant speciali licentia. Probatur ex Trident. *Sess. 5. c. 2. Sess. 24. c. 4.* Quod si errores aut scandalis eminent, Episcopus etiam contradicere potest, ne in suis Ecclesiis prædicens. *d. Sess. 24. c. 2.* de reformat. Quia curta privilegia mendicantibus concessa sunt mitigata & ad terminos Tridentini redacta per Greg. XIII. in Bulla quæ incipit: In tanta negotiorum mole.

Bulsenb. lib. 4. c. 3. dub. 7. Acedia seu animi tedium sumitur vel generaliter pro omni animi remissione in exercitio virtutum, & quodlibet aliquis sit adjunctus. Secundò, particulariter pro tristitia & tedium de Divina amicitia, & quod per virtutes servari debet, & sic illam non curet, posterior ex se mortale est.

Filiae sunt malitia, quâ quis odit spiritualia. Passimilitas & desperatio de salute. Rancor, quo ille sunt fastidio, qui ad spiritualia ducunt. Torpor, cum bona fiunt non cum debito servore.

Eccl. Evagatio mentis in exercitio spirituali.

AD TIT. XXX.

De Decimis, Primitiis & Oblationibus.

A Adnum. 20. in fin. adde. Dices Parochi debent solvere ex prædiis suis decimas præales, quia debentur Ecclesiæ, ut inter ejus ministros dividantur. Ergo etiam personæ, quia non debebit illas sibi, sed Ecclesiæ. Resp. Disparitatem esse, quod in priori casu principalis obligatio non consistat in persona, sed in prædiis, ergo potest præmium debere decimas Ecclesiæ, & per consequentiam Parochio. In secundo casu vero principalis obligatio consistit in persona; ergo non videtur æquum, ut etiam eadem sibi debeat persona saltem per consequentiam.

Ad num. 43. ad fin. adde. Hic causus formari potest. Laicus detinens jus decimarum, cum consensu Episcopi illud transfert in aliam Ecclesiam, hæc Ecclesia nullum jus accepit, quia laicus non habuit, adest tamen hic bona fides, & sic usucapiendi conditio, si accedant 40. anni.

Ad num. 50. in fine adde. Dices: in fini dicitur quod decima iustè detinentæ indistinctè sint restituenda Ecclesiæ propriæ. Et in medio dicitur contrarium. Resp. in fine agi post Concilium Lateranense, in medio ante Concilium Lateranense. Disparitas est: quia post Concilium plenarie declarata est iurita concessio decimarum facta laicis, non ante. Sive, post Concilium notoriæ est, quod laici illas possidente non